

Zaaknummer: 386896

Vragen van statenleden Steur, De Theije en Vermue (PVZ en BBB) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2023 nummer 51

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Aanwijzing nutriënten verontreinigde gebieden (NV-gebieden) door LNV:

(ingekomen: 8 december 2023)

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
1.	Bent u met ons van mening dat dit in december bekend maken, terwijl men de bouwplannen voor het nieuwe jaar al grotendeels rond heeft, te laat is? Graag een toelichting.	1.	Het is uitermate ongelukkig dat het ministerie de aanwijzing van nutriënten verontreinigde gebieden (NV-gebieden) pas in december publiceert. Tegelijkertijd is het zo dat het Uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie (EC), waarin beschikt wordt op de Nederlandse derogatie-aanvraag, dateert van 30 september 2022. In dat besluit zijn de te treffen maatregelen expliciet beschreven, inclusief de aan te houden invoeringsdata. Het ministerie van LNV heeft getracht het aantal NV-gebieden waarvoor die extra beperkingen gelden zo minimaal mogelijk te houden. Het proces om daartoe te komen, heeft onwenselijk lang geduurd.
2.	Bent u het met ons eens dat een besluit met zulke verstreckende gevolgen gebaseerd op gegevens uit 2010 volstrekt onaanvaardbaar is, zeker gezien de gewijzigde situatie sinds de metingen? Als voorbeeld: de bemestingsnormen zijn verlaagd, al sinds 2012. Bemestingsruimte fosfaat is afhankelijk geworden van hoeveelheid fosfaat in de bodem, dit wordt gemeten met grondmonsters. De teeltvrije zones, sinds dit jaar verplicht, langs waterlichamen waar tevens niet bemest (of met gewasbescherming gewerkt) mag worden. Graag een toelichting.	2.	Aanwijzing specifieke gebieden: Voor de aanwijzing van specifieke gebieden is geen sprake van een besluit op basis van verouderde gegevens. Voor de aanwijzing zijn de meest recente waterkwaliteitsgegevens uit het Waterkwaliteitsportaal gebruikt: het oordeel van het rapportagejaar 2023, waarbij de drie voorafgaande meetjaren gemiddeld zijn. Het betreft dus meetgegevens over de jaren 2020, 2021 en 2022. In die gevallen dat een parameter niet jaarlijks gemeten wordt, zijn de meest recente gegevens gebruikt. Aandeel landbouw: In de beschikking van de EC wordt gesteld dat extra maatregelen getroffen moeten worden als het aandeel van de landbouw in de belasting meer dan 19% is. Voor beantwoording van die vraag is – om een landelijk uniforme benadering te kunnen hanteren – een rapport uit 2016 gebruikt dat werkt met data uit de periode 2010-2013. Een vergelijkbare analyse voor de provincie Zeeland komt uit op een landbouwaandeel van 60%, dus ook als recente ontwikkelingen worden meegenomen wordt de grens van 19% overschreden.
3.	Bent u bereid om richting het ministerie van LNV aan te dringen op een aanpak gebaseerd op recentere gegevens welke niet	3.	Aangezien het ministerie van LNV de meest recente gegevens heeft gebruikt, is dit niet aan de orde.

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
	te elfder ure wordt mede gedeeld? Graag een toelichting.		
4.	A. Wat is de rol van de provincie in de totstandkoming van het NV-kaartje? Welke informatie heeft de provincie aangeleverd en wanneer en van welk jaartal zijn deze gegevens? B. Werden er in het verleden of in het heden door de provincie onderzoeken uitgevoerd betreffende de waterkwaliteit en aanwezige nutriënten? Graag een toelichting.	4.	A. De provincie heeft geen rol gespeeld bij de totstandkoming van de NV-kaart. Er is geen informatie aangeleverd. B. De provincie heeft een grondwatermeetnet waarin kwantiteit en kwaliteit van het grondwater gevolgd worden. NV-gebieden kunnen aangewezen worden vanuit grondwater of vanuit oppervlaktewater (zie kaarten). De provincies zijn met name betrokken bij de aanwijzing vanuit grondwater en de waterschappen bij de aanwijzing vanuit oppervlaktewater. In de provincie Zeeland vormen nutriënten geen probleem in het (diepere) grondwater en zijn geen NV-gebieden aangewezen vanuit grondwater.
5.	A. Is bij GS bekend welke bijdrage waterschap Scheldestromen geleverd heeft? En zo ja, welke bijdrage/data? B. Wordt er bij de hoeveelheid stikstof in het oppervlaktewater rekening gehouden met de invloed van de toename van de watervogels?	5.	A. Door het waterschap is een hydrologische controle gedaan op de juistheid van de gehanteerde KRW-toestroomgebieden (welk gebied bij welk KRW-waterlichaam behoort) en eventuele clustering daarvan. De gebruikte waterkwaliteitsdata is door LNV uit het landelijke Waterkwaliteitsportaal gehaald. De waterschappen actualiseren de waterkwaliteitsdata in het portaal jaarlijks. B. In de gebruikte bronnenanalyses zijn watervogels niet als afzonderlijke bron onderscheiden.
6.	A. Is bij GS bekend dat er ook fosfaat (uit oud historisch vuil: wat vroeger op de sloot geloosd werd, verzinkt was) vrijkomt door wateropwarming en verdroging door klimaatverandering? Ook wat betreft verhoging nitraatconcentratie door droogte (RIVM 6-7-2023). B. Op voornoemde kaart is bij de in Zeeland aangewezen gebieden niet te zien of in een gebied enkel de concentraties fosfaat of fosfaat en stikstof te hoog zouden zijn is bij het College specifiekere informatie bekend m.b.t. de aanwezigheid van fosfaat? Graag een toelichting.	6.	A. Dat de waterbodem een bron is van nutriënten en dat klimatologische omstandigheden daarbij een rol spelen is ons bekend. B. De concentratie fosfor is in Zeeland geen aanleiding geweest voor aanwijzing van NV-gebieden. Vanwege het brakke karakter van de regionale wateren is fosfor van nature in overmaat aanwezig en is stikstof de bepalende factor voor de ecologische waterkwaliteit. In Zeeland zijn alleen gebieden aangewezen waar stikstof een probleem is.
7.	Is GS ermee bekend dat als de bodem met minder organische mest wordt bemest, de bodem gaat verschralen en daardoor gaat werken als zeef, wat meer uitspoeling geeft (ten gevolge van de afschaffing derogatie)? Graag een toelichting.	7.	Verhoging van het organische stofgehalte van de bodem is gunstig voor de bodemstructuur en –processen. Nutriënten worden dan beter vastgehouden in de bodem. Als gevolg van afschaffing van derogatie komt meer dierlijke mest beschikbaar voor de akkerbouw. De aanwijzing van NV-gebieden, maar ook het schrappen van de stikstofgebruiksruimte voor groenbemesters, heeft echter tot gevolg dat op korte termijn minder mest mag worden aangewend. De verwachting is dat daardoor meer kunstmest toegepast gaat worden, wat

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
			nadelige gevolgen heeft voor het organische stofgehalte.
8.	Waarom wordt alleen naar landbouw gekeken en niet naar de toename in de natuur, gevolgen bevolkingsdichtheid, riool overstorten en lekken en natuurlijke bronnen als fosfaatrijke kwel?	8.	Met de aanwijzing van NV-gebieden geeft het ministerie invulling aan een beschikking van de Europese Commissie inzake de wijze waarop Nederland de Nitraatrichtlijn heeft geïmplementeerd. De volledige naam van de richtlijn is: "Richtlijn 91/676/EEG van de Raad inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen". Deze richtlijn richt zich dus expliciet op agrarische bronnen.

MIDDELBURG, 16 januari 2024

Namens fractie: PVZ en BBB

Gedeputeerde Staten

statenleden Steur, De Theije en Vermue

Drs. J.M.M. Polman

Drs. M.C.J. Franken